

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ

Μέσο: Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 28/3/2015 Ημ. Αποδελίωσης: . . 28/3/2015

Σελίδα: 65

Ernst Cassirer Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ

μπφρ. Αννέτε Φωσβίνκελ
εκδ. ΜΙΕΤ, σελ. 569

ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ
σκέψης για πολλές γενεές
αναγνωστών, «Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού»,
κυκλοφόρησε και στα ελληνικά -άριστα μεταφρασμένο από την Αννέτε Φωσβίνκελ- εβδομήντα

δύο χρόνια μετά την πρώτη γερμανική έκδοση, το 1932.

Το έργο αυτό του εξέχοντος Γερμανοεβραίου φιλόσοφου και μεγάλου ιστορικού των ιδεών Ερνεστ Κασίρερ (1874-1945), ίσως του σημαντικότερου εκπροσώπου της νεοκαντιανής σχολής, δεν παρουσιάζει τις θεωρίες του Διαφωτισμού με χρονολογική σειρά ούτε συνοψίζει τις ιδέες των κύριων εκπροσώπων του, αλλά αναδεικνύει με τρόπο μοναδικό το περιεχόμενο των θεμελιωδών ιδεών του Διαφωτισμού. Ιδεών που υπήρξαν θεμελιακές για την οικοδόμηση του συνόλου της νεωτερικής σκέψης: φιλοσοφικής, επιστημονικής, ηθικής και πολιτικής.

Ο Κασίρερ ανέλαβε το απαιτητικό εγχείρημα της συγγραφής αυτού του πολύ σημαντικού βιβλίου, του τελευταίου που έγραψε πριν εγκαταλείψει οριστικά τη ναζιστική Γερμανία, επειδή θεώρησε ως ύψιστη πνευματική και πολιτική του υποχρέωση να υπερασπιστεί τις δημοκρατικές ιδέες του Διαφωτισμού απέναντι στη διαφαινόμενη ήδη επικράτηση της νέας αντι-διαφωτιστικής βαρβαρότητας.

Στην Ελλάδα κυκλοφορούν αρκετά αξιόλογα βιβλία που ασκούν δριμύτατη κριτική στις κοινωνιολογικές αδυναμίες και τα προβλήματα των κυρίαρχων ιδεών της «Εποχής των Φώτων» χωρίς ωστόσο να υπάρχει σοβαρός αντίλογος. Επομένως η μετάφραση του συγκεκριμένου βιβλίου έρχεται να καλύψει, έπειτα από τόσα χρόνια, ένα υπαρκτό βιβλιογραφικό-πολιτισμικό κενό: να παρουσιαστούν συστηματικά και σε βάθος οι φιλοσοφικές και κοινωνικές ιδέες που άλλαξαν συθέμελα όχι μόνο τη συνολική κοσμοεικόνα της ανθρώπινης σκέψης αλλά και τη στάση των δυτικού ανθρώπου απέναντι στην κοινωνία, το δίκαιο, την τεχνολογία κ.ο.κ.

Ιδού πώς περιγράφει, στον πρόλογο του βιβλίου ο συγγραφέας τον στόχο και τα όρια που έθεσε στον εαυτό του: «Το ζητούμενο λοιπόν και το έφικτό δέν ήταν απλώς η έπική εξιστόρηση της διαδρομής, της εξέλιξης και των πεπραγμένων της φιλοσοφίας του Διαφωτισμού- στόχος ήταν πολύ περισσότερο να αναδειχθεί η έσωτερική κίνηση ή όποια έπιτελείται μέσα σέ αυτή, ή δραματική πλοκή, θα λέγαμε, τής σκέψης του».

